

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:

Pe un an	18 Lei
Pe jumătate de an	9 "
Pe un pătrar de an	4 1/2 "
Un număr	35 bani

Manuscrisurile, cărțile, revistele, publicațiile periodice sau ziarele cari au schimbat cu „FOAIA DIECEZANĂ”, se trimit pe adresa: V. LOICHIȚA, redactor în Caransebeș, iar banii de prenumărătoare și inserțiuni administrațiunii „Tipografia și Librăria diecezană” în Caransebeș (Județul Caraș-Severin), Telefon Nr. 30. Manuscrisurile nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 10 Lei, până la 200 de cuvinte 15 Lei, de aci în sus 20 Lei.

Cain și Avel.

Prelegere din religie, de preotul Sinesiu Bistreanu.

„.....și... a născut pre Cain și a zis Adam: dobândit-am om prin Dumnezeu! Și a mai născut pre Avel fratele lui, și a fost păstor de oi, iar Cain a fost lucrător de pământ. Și a fost că după câteva zile a adus Cain din rodirile pământului jertfă lui Dumnezeu, și a adus și Avel din cele întâi născute ale oilor sale și din grăsimea lor, și a căutat Dumnezeu spre Avel și spre darurile sale; iar spre Cain și jertfele lui nu s'a uitat, și s'a întristat Cain foarte și s'a mâhnit fața lui. Și a zis Domnul Dumnezeu lui Cain: pentru ce te-ai întristat și pentru ce s'a mâhnit fața ta? De ai fi adus drept și ai fi împărțit drept, n'ai fi păcătuit. Taci, la tine se va întoarce și tu îl vei stăpâni pe acela.

Și a zis Cain către Avel fratele său: să ieșim în câmp! Și a fost când erau ei în câmp, s'a sculat Cain contra fratelui său Avel și l-a omorât pe el.

Și a zis Domnul Dumnezeu către Cain: unde este fratele tău? Și a zis: nu știu, au doară păzitor fratelui meu sunt eu? Și a zis Domnul: De ce ai făcut aceasta? Glasul sângelui fratelui tău strigă către mine din pământ. Și acum blăstămat să fii tu pe pământul care a deschis gura sa să primească sângele fratelui tău din mâna ta! Când vei lucra pământul, nu va adauge a da ție puterea sa; geniând și tremurând vei fi pe pământ! Și a zis Cain către Domnul: mai mare este vina mea, decât a mi-se ierta mie? De mă scoți astăzi de pe fața pământului, și dela fața ta mă voi ascunde, și voi fi gemând și tremurând pe pământ și va fi tot celce mă va afla, mă va omorî. Și-a zis Domnul Dumnezeu: nu așa; tot celce va omorî pre Cain, de șapte ori se va pedepsi! Și a pus Domnul Dumnezeu semn lui Cain, ca să nu-l omoară, oricine l-ar afla pe el. Și a ieșit Cain dela fața lui Dumnezeu și a locuit în pământul Naid, împrejurul Edenului“.

Orice om singuratic, care-i cu o leacă de învățătură și are cunoștință despre biserică și legea lui Hristos, fără încunjur socotește de cea mai nelegiuită și îngreunătoare faptă rea, dacă cineva din răutatea inimii nimicește viața de om, omoară om; căci sângele omenesc, vărsat tot de mână omenească, cere respălțire dela Dumnezeu, fiecare are s'o știe, că peste viața și moartea omului numai unul dispune, și acela-i Dumnezeu.

Tot Dumnezeu a orânduit și s'a grijit de unele mijloace cari să înfăptuiască o viață de bunăînțelegere și stima împrumutată între oameni, și ni-a dat cele zece porunci dumnezeiești.

Gândiți-vă o leacă la clipele ce ne încunjură mintea și sufletul, la cetitul celor descrise în sf. Scriptură despre frații Cain și Avel, și gândind ajungeți la convingerea: cât de neputincios e omul iubitor de sine și omul cel covârșit de patimi.

Iubirea de sine face aceea, că între oameni se ridică deosebiri de stare, boieri și robi; iar boierul avea putere nehotărîtă chiar și peste viața robului, se omorau oamenii din simplul motiv că așa era dorința și voința omului boer sau înalt slujbaş.

Tot în vechime era la poporul Spartan legea, ca copiii născuți debili ori neputincioși, să-i omoară, precum și împrejurarea; că din pricina comodității, ori dorinței de traiu ușor și fără grijă a părinților, erau copiii lăsați să moară de foame, cum de exemplu și noi ne-am obișnuit să aruncăm niște cățaluși sau mățigoși.

Tot oamenii, ca păgâni și însălbătăciți în moravuri, aveau prin lege voia a-și omorî și jertfi pe prizonieri; ba cărțile sfinte împărtășesc, că împărații romani și păgâni, deși ridicați în cultură, conduși însă de simțământul de a nu fi păgubitor cu-lui său, au ridicat nenumerate prigoniri împotriva celor dintâi creștini, pe cari prinzându-i îi aruneau de vii animalelor șalbat-

tice spre sfâșiere, ori că-i aruncau în var nestins, și câte altele de acestea.

Erau vremuri și împrejurări atât de îngrozitoare, încât să fim mulțămitori lui Dumnezeu că n'am viețuit în acele timpuri.

Mântuitorul prin învățatura sa pune stavilă și sfârșit acestor obiceiuri nefirești și ne îndeamnă întehitor a ținea la porunca a șasea dumnezească: „să nu ucizi!“ iar biserica învață că: celce încearcă a supăra pe fratele său, ori înjură, ori batjocurește, ori vorbește de rău, un astfel de om îndeplinește păcătuire în contra acestei porunci.

D'aceea, iubiți fii și fiice, ne învăța cartea, carea o numim noi „învățatura creștinească“ ca: să nu ne dejosim de a atăca viața, ori chiar sănătatea altui om, și apoi să nu îndeplinim fapte urâte, cum sunt: mânia, pizma, iubirea de ceartă, sudalmele; căci acestea sunt înainte mergătoare marelui păcat numit:uciderea.

Să știți aceea, că cei mai sălbatici bătăuși și ucigași n'au decăzut deodată la aste patimi, ci treptat s'au lăsat a fi cucerți de patimi.

Și să vă feriți de desfrânare și beție, căci tinerimea cu sângele ferbinte e mai ușor aplicată spre păcatul uciderii.

Vi-am spus de multe ori că pizma e aceea însușire uricioasă, că adevărată cutăruia nu-i vine la socoteală dacă un altul e mai bine îmbrăcat, are avere mai mărișoară, ori că a ajuns în direcție înaltă și cinste deosebită, iar pizma naște ura.

Pe Cain tot pizma l-a îndemnat a-și omori fratele, că spune cartea sfântă că: Dumnezeu căutând cu bunăvoință numai spre jertfa lui Avel: s'a întristat foarte și s'a mâhnit fața sa.

Pizma și ura îi mistuia inima și sănătatea, i-se supsesse fața și pierduse voința d'a lucra și bucuria d'a mai trăi, numai gândind că Dumnezeu iubește mai mult pe frate-său decât pe dânsul.

S'a hotărât deci, și chiamându-l la câmp, îl omoră; iar trezindu-se din amețeala ce-i pricinuia pizma și ura și privind spre corpul neînsuflețit și sângerând al fratelui său, recunoaște că a îndeplinit o faptă foarte rea și își soarbe din greu suflarea sa.

El a biruit, și-a îndeplinit voința. Trebuia d'aci nainte să fie mulțămît și îndestulat. Însă greu se amăgi, că legea dumnezească așa hotărăște, că: patima numai patimi seceră; iar Cain avea mult să sufere pentru acest păcat: era suferința sufletească și musttrarea gândului.

Și ar dori Cain ca să-și spele mânilor și curețe hainele de stropii sângelui frătesc; căci era cu neputință să se înfățișeze în această

stare 'nainte părinților săi Adam și Eva. Dar cu cât se silea să curețe petele de sânge, cu atât mai adânc se înfîgea în inima sa și 'n mintea sa gândul și vina păcatului și 'n continuu se ivea înaintea privirii sale sângerândul corp neînsuflețit al fratelui său.

Și din ce pricină să ridicase ura între frați? Pentru că Dumnezeu primise cu plăcere jertfa lui Avel, căci era o jertfă aleasă, dată din întreaga inimă a unui suflet blând și bun; pe când jertfa lui Cain n'o putea primi, căci s'a dat cu părere de rău și cucerită fiindu-i inima de patima lăcomiei.

Spuneți, iubiților, oare nu era mai potrivit ca acest semn de bunăvoință dumnezească să fie îndemnat pe Cain a-și părăsi patima lăcomiei și înșălăciunii și, urmând exemplul de viață al fratelui său Avel, să fie devenit și el iubit de Domnul?

Acum însă ce s'a ales? Gândit-a Cain la Dumnezeu, care vede și știe toate? Ori să nu simțescă dânsul remușcare văzând durerea și plânsul obidoșilor părinți, când cucerți de suferința pierderii vor îmbrățișa trupul neînsuflețit al lui Avel? Și mai putea el să privească în fața îndurerăților părinți?

Vedeți fiilor! Cât greși el contra lui Dumnezeu și împotriva sârmanilor săi părinți! E un ucigător de frate și ca atare nu mai e în stare a ușura durerea lor. Dar care săi fie desvovățirea? Ce va zice lui Dumnezeu? Căci acest Dumnezeu ne îndeamnă zicând: „Omul să-și potolească și înfrâneze patimile și să le nimicească prin lăpădarea de sine și prin cumpăt, că numai astfel câștigăm liniștea sufletească și bucuria de a viețui“.

Avel le avea p'acestea și avea și temerea dela Dumnezeu; iar Cain își pierduse totul prin necredință. Amar de acela pe care îl covârșesc patimile, că îl ajunge osânda dumnezească.

Și în sufletul lui Cain e lumina ca fulgerul, când își recunosc întreaga-i fărădelege și atunci se înrădăcinează în sufletul său suferința și reaua conștiință.

Ce să facă? Să reîntoarcă la părinți ori la Dumnezeu? Dar iată se apropie Atotștiutorul ca un drept judecător. Ține însă în dreapta sa și cumpăna milei dumnezești și încearcă dacă-i cu putință: a reîntoarcă suflet păcătos dela pierzare.

Și îl găsește Dumnezeu: „Unde-i Avel, fratele tău?“ Noi ar trebui să considerăm această agrăire ca o provocare ce i-o face Atotștiutorul și milostivul Dumnezeu; dar diavolul nu-și lasă victima sa, că zice-se: celce servește păcatului, ajunge rob păcatului.

Și în sufletul lui Cain se resvrătește voința și dorința între Dumnezeu și diavol; iar în această luptă e biruită bunătatea, căci învinge minciuna și împotrivirea contra dumnezeirei.

Zis-a Dumnezeu: „Unde-i Avel“? Cain cucerit de diavol răspunde nepăsător și batjocuritor: „Nu știu; au doară păzitor sunt fratelui meu?“

Câtă îndrăzneală și nerușinare! Căci prin acestea voește să întunece gândul său, care-l muncia. Da, Cain nu e păzitor fratelui său, deși aievea trebuia să-i fie: păzitor, prietin, apărător; dar așa-i devine vrășmaș de moarte, omoritor.

Sufletul lui Cain e acoperit de lițoliul amăgirii proprii și cu răutatea, și acum nu mai are curajul de lipsă spre o reîntoarcere la cele bune. Voind să mințescă pe Dumnezeu, dovedește împotrivire împotriva Atotputernicului și astfel își grăbește pierzarea și cade în desnădăjduire.

Văzând Dumnezeu că are înaintea sa un mare păcătos, rostește: „Blăstămat să fi tu pe pământul, care a deschis gura sa să preamărească sângele fratelui tău din mâna ta! Când vei lucra pământul nu va adauge a da ție puterea sa; gemând și tremurând vei fi pe pământ!“

Un blăstăm cum nu se poate mai îngrozitor și care să vă îngrozească și pe voi, iubitorilor!

Iar nenorocitul Cain în desnădăjduirea sa zice: „Mai mare este vina mea decât a se ierta mie? De mă scoți azi de pe fața pământului, și dela fața ta mă voiu ascunde; și voiu fi gemând și tremurând pe pământ și va fi tot celce mă va afla și mă va omori“.

În sfârșit recunoaște și Cain că a ajuns, pornirea patimilor sale, într'o prăpastie de unde nu mai este scăpare și se silește a-și da singur semin de scăpare, voește să se amăgească pe sine însuș și are cutezanța a zice în fața lui Dumnezeu; „și va fi tot celce mă va afla și mă va omori“.

Însă Dumnezeu nu mai cruță pe un astfel de om, voește să-i ia și ultima nădejde, ca așa să știe că e mare osânda dumnezească, și glăsuște: „Nu așa! Tot celce va omori pe Cain, de șapte ori se va pedepsi!“ — Iar ca omenirea urmașă să cunoască pe Cain cel osândit a fi pururea pribeag și rătăcitor: „a pus semn lui Cain ca să nu-l omoară, oricine l-ar afla“.

Auziți, iubitorilor? Osândă grea și pedeapsă mare peste omoritorul Cain: să trăiască în lume între condițiile cele mai grele și chiar de și-ar dori singur moartea, să nu se afle om spre a-i sfârși chinurile vieții, căci Dumnezeu îl însemnase, ca oricine să se păzească să nu-l omoare, căci de șapte ori va fi pedepsit. Corpul,

deși însuflețit, al lui Cain, avea să fie o stafie pentru urmași, că semnul cel pus de Dumnezeu era îngrozitor și omenirea se păzea a veni în atingere cu acest întâiu păcătos al lumii. Sufletul lui Cain era iarăș întreg legat de diavolul. O stare înspăimântătoare, dar din vina lui!

Deci să luăm aminte totdeauna de pățania lui Cain și să nu ne obișnuim cu pizma, mânia, vorbirea de rău, desfrânare și beție; dimpotrivă să locuim întru noi: bunătatea, iubirea de dreptate, temerea de Dumnezeu.

Să biruim patimile corporale prin cumpăt și lăpădare de sine.

O întâmpinare.

Dăm loc „Scrisorii deschise“ de mai la vale, primită ca o întâmpinare oficială la pasajul ultim din „Darea de seamă despre literatura pedagogică mai nouă.“

Părerile exprimate în această „Dare de seamă“ și concluziile îndrăznețe la cari ajunge autorul articolului, Dl învățător P. Bizerea, sunt păreri individuale ale DSale, pe cari Redacția, de sine înțeles, nu le putea împărtăși și pasajul, care le cuprinde, eră menit să fie eliminat. Dacă totuș, în mod regretabil, a văzut lumina tiparului, este a se atribui numai împrejurării, că directorul ziarului nostru a fost absent, după cum se știe, prin 8 zile, din orașul nostru.

Redacția.

Direcțiunea liceului de stat „Traian Doda“ din Caransebeș.

Nr. 921/1921.

✓ Cătră Onorata Redacție a revistei

„FOAIA DIECEZANĂ“

in Caransebeș.

Rog, să binevoii a publica în întregime, următoarea „Scrisoare deschisă“, pentru care atât corpul didactic dela acest liceu, cât și subsemnatul, personal, iau toată răspunderea înaintea oricărei autorități:

Scrisoare deschisă

cătră Dl autor al „Dării de seamă despre literatura pedagogică mai nouă“.

În „Foaia Diecezană“, No. 35 din 11 Sept. st. n. c. pagina 2, coloana II. s'au intercalat 48 de șire în legătură cu coeducația în școli, — șire cari conțin aluzii ironice (să nu zic răutăcioase), generalizări prea vagi și, cred, nepermise, — șire peste tot puțin „edificatoare“ pentru cetitorii usei asemenea reviste, — șire cari ușor pot sdruncina încrederea și stima ce și-le-au eluțat în

curs de doi ani școlile noastre din Bănat, cel puțin în aceste „**părți ale noastre**“.

Se aduc două exemple „de educație sanatoasă din părțile noastre“, amintindu-se (fără nume) „un liceu“, apoi „un liceu sau o școală normală de băieți“ etc. etc. ca la urmă să se scoată concluzia: „Coeducația... la noi s'a dovedit ca un mijloc eficace de propagare a imoralității“.

În fața acestor acuze grave, deoarece se vorbește despre un liceu din părțile noastre, **pretind** dela DVoastră, D-le autor anonim, **să precizați** despre care liceu e vorba, despre care „*domn profesor*“ și despre care „*elev confident*“?

Îmi rezerv dreptul unui eventual răspuns, când voi fi avut datele D-voastre, pentru că cele 48 de șire nu ating persoane numai, ci instituții de educație, încrederea în ele și *cinstea* lor, ori în liceul, pe care am deosebita cinste de a-l conduce, împreună cu profesorii și colegii mei, nu știu să se fi dat vreun fapt ponegriitor, dintră chiar și în ce privește *coeducația* a încasat de pretutindeni cele mai frumoase laude posibile, iar decând cu interzicerea peste tot a coeducației, regrete unanime.

Răspunsul îl așteptăm, D-le autor, **în curs de 8 zile**, bineînțeles în acelaș organ public, citit de elevii „unui liceu sau unui școală normale de băieți din părțile noastre“, și *dela acest răspuns va depinde, dacă corpul didactic dela acest liceu va duce ori nu chestia mai departe, înaintea forurilor competente.*

Caransebeș, la 12 Septembrie st. n. 1921.

În numele colegiului profesoral
al liceului „Traian Doda“,

Sabin Ewuțian.

director.

În depozitul **LIBRĂRIEI DIECEZANE** se găsesc tipăriturile și blocurile de dare pentru comunele urbane și rurale, conform ordinului dat de Perceptoratul (Steieramtul) respectiv.

**TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ
CARANSEBEȘ.**

Ș T I R I

Examen de ocalificațiune preotească în urma unor împrejurări neprevăzute se amână pe Joi în 16 Septembrie st. vechiu.

Alegerē de episcop la Cluj. Conform hotărârii aduse zilele acestea de Consistorul mitropolitan din Sibiu, sinodul eparhial pentru îndeplinirea alegerii de episcop al diecezei ortodoxe a Felaacului și Vadului cu sediul în Cluj, s'a convocat pe ziua Miercuri 28 Septembrie n. 1921. Sinodul dela Cluj va fi condus de I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae, ca președinte.

Sfințirea clopotelor din Logoj. Suntem informați că Duminecă în 12 Septembrie v. a. c. va avea loc în cadrul unor largi și frumoase festivități sfințirea clopotelor dela biserica noastră din Logoj. Actul sfințirii îl va săvârși însuși *Prea Sfinția Sa Domnul*

episcop diecezan Dr. Iosif Tr. Badescu, care a fost rugat de cătră o deputațiune specială a Logojenilor. În acest scop Prea Sfinția Sa va pleca cu trenul accelerat Sâmbătă în 11 Septembrie v. a. c. la Logoj, unde va fi primit în gara Logojului în mod sărbătoreț. Actului sfințirii îi va urma banchet, iar după aceea se va ține petrecere populară în curtea bisericii (ruga mică). Aflăm că cele 4 clopote noi s'au cumpărat pentru prețul de 160.000 Lei de cătră inimoșii și evlavioșii noștri credincioși logojeni. Fie ca nobila și frumoasa lor râvnă creștinească să fie o grăitoare pildă și pentru alți credincioși ai eparhiei noastre !

† **Preotul Ioan Guțiu.** Din freamătul de șoapte intristătoare ce circulau de o vreme încoaci asupra boalei îndelungate a parohului *Ioan Guțiu* din Bocșa-română, ca un trăznet, ce se desprinde din învâlmășeala unor nori grei, s'a lătit în comună și jur trista veste, că tinerul preot Ioan Guțiu, a trecut hotarele acestei vieți vremelnice. Jale adâncă a rămas în urma lui, jalea parohenilor săi pe cari i-a păstorit și iubit ca un adevărat părinte sufletesc; jalea familiei, căreia soarta îl răpește în anii cei mai frumoși ai vieții sale, în etate de abia 31 de ani, 4 ai preoției și 5 dela căsătoria sa. Sufletul lui stăpânit de dorul luminării poporului său, ca să-și vadă neamul mare și puternic; stăpânit și de grija familiei sale, a soției și a fetiței sale abia de 3 ani, cari tocmai acum ar fi avut mai mare lipsă de un părinte și povățuitor cuminte în aceste zile grele, și-a luat zborul spre alte culmi. Reposatul era un suflet bun, și iubit de toți poporeni săi. Toți cari l-am stimat și iubit, cu inima adânc intristată depunem o lacrimă pe mormântul proaspăt al celui ce ne-a părăsit prea de timpuriu. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată! Bocșa-română, la 10 Sept. n. 1921. „*Un credincios*“

Urmașii grănicerilor scutiți de orice taxă în Băile-Herculane. S'a dat uitării munca de robotă săvârșită de părinții noștri în Băile-Herculane. Cei din tîi cari au uitat au fost stăpânitorii de eri. Se credea că după-ce ne-am unit toți cei de-o limbă și de lege — se va face dreptate. Dar nul Consiliul dirigent s'a grăbit să urce taxa fixată de stăpânirea maghiară, ear după-ce s'a făcut unificarea administrativă concentrându-se la București întreaga administrație, s'a întâmplat ca și taxa urcată să fie dublată.

Grănicerii erau nemulțumiți. Mai nemulțumiți erau însă aceia cari știau trecutul și îndeosebi jertfele atât de crud răsplătite a părinților noștri. Poate se va fi interesat cineva și de aceste drepturi a-le grănicerilor!

Acela însă care a exoperat ordinul telegrafic „*urmașii grănicerilor sunt scutiți de orice taxă în Băile-Herculane*“ este fala și mândria graniței noastre, este marele român care a suferit temniță, e valorosul membru al neamului și bisericii noastre, generalul de divizie *Nicolae Cena* din Mehadia. Ori de câte ori i-se făcea vizite de către miniștrii, folosea ocaziunea a informa pe toți de nedreptatea ce o îndură grănicerii. Pe dl general l-a vizitat în mai multe rânduri primul ministru Averescu, min. de războiu Rășcanu, iar la 7 Iunie întregul corp diplomatic al țării românești. Toți au ascultat expunerile acestui om și fiecare i-a înaintat un memoriu detaliat în cauză. În fața acestor stăruinți și expuneri de către un om de sama dlui general, guvernul țării s'a văzut îndemnat să dea ordinul amintit.

Dacă grănicerii azi sunt stăpâni pe vechile drepturi în Băi au să mulțumească cu recunoștință aceluia care nu a cruțat nimic pentru exoperarea lor.

Sper că în curând voi putea da și alte informațiuni despre favorurile mari pe cari le-a exoperat comunei prin intervenția sa.

Adunarea generală a Comunității de avere care se va ținea în luna aceasta, cred că va ști cum să aducă mulțumiri celui mai de valoare grănicer care este încă în viață.

Pr. C. B.

Inmormântarea lui Gavriil Precup. Vinerea trecută a avut loc la Blaj îngroparea rămășițelor pământești ale regretatului profesor și fost director al învățământului secundar Gavriil Precup. Au vorbit cu această ocaziune dl Bălan, profesor din Blaj, dl Iuliu Maniu, Andrei Bârsanu din partea Asociațiunii și dl Bogdan Duică din partea profesorilor universitari din Cluj, aducând elogii defunctului ca bun român și om de muncă. Defunctul a lăsat pentru scopuri culturale 30,000 Lei precum și un premiu pentru cel mai bun și mai moral student al universității din Cluj.

Mulțămită publică. Pentru augmentarea fondului Muziceii militare dela Reg. nostru de Inf. 96 au contribuit la colecta făcută din partea comitetului Muziceii militare următorii domni: Dr. Alex. Morariu Lei 1000, Petru Popoviciu 1000, Com. de avere 1000, Alexandru Bilitz 1000, Dr. Virgil Budințian 500, Dr. Cornel Cornean 500, Banca Banatului 500, Banca Poporală 500, Prima cassă de păstrare 500, R. Munk & Comp 500, Sebeșana 500, Severineana 500, Dr. Gh. Dragu 500, Dr. Farkas 500, Const. Boncescu 500, Dr. V. Loichița 300, Farmacia Pătrășcanu 300, Iancu Călțun 250, Carol Schwab 200, Noua cassă de păstrare 200, R. Grau și Fiul 200, Ioan Băle 200, Atanasiu Oprea 200, Măurișu Steinschneider 200, A. Goldstein 100, Erk și Domby 100, S. Grünberger 100, Ludovic Gutschmied 100, Ilie Socaciu 100, Const. Suru 100, Nic. Novacoviciu preot în Gârboț 50, M. Halle 50, Alexandroviciu 50, Dr. V. Nemoian 50, Reisz Wilhelm 20. *Total 12.370 Lei.* La festivalul aranjat apoi spre acelaș scop Duminică în 4 Septembrie n. au suprasolvit la cassă: Dl. Gheorghe Gava 10 Lei, Lorențiu Heindl 5, Teodor Șandru 5, M. Liess 10, Frideric Pauck 15, Ilie Orzescu 10, N. N. 10, Ioan Băle 15, N. N. 5, Kalmár 15, Dr. Stefan Petrovici 100, Holetz 10, D. Mihut 15, Eugen Vrajda 40, Norbert Fischer 50, clericul Lexman 15, Carol Twerasser 40. *Total 370 Lei.* Iar pentru tombola s'au făcut următoarele donațiuni în bani: Dnii Modun măcelar Lei 20, Roșeți măcelar 10, Ognanovici 10, Fiola Johann 20, M. Maierințu 25, Poznan maiestru 5, Kiss 10, Boldurian 5, Brădiceanu 5, Pollak Armin 5, Popa Adam 5, Wisholzer 10, Hermann măcelar 20, Klein 50, Jian 15, Alex. Curiac 5, dnele Stempel 20, Taborossy 5, Târziu 20, Pasere 10, Țițoni 10, Petrowsky 15, Schmidt Adel 10, Markosy Berta 5, Lichtblau Rudolf 20, dl Pálfi Martin 50, dl Stöckel croitor 5, dna Hamerák 5, dna vād. Klein 4, dna Fűszfás Maria 10, dna N. N. 10, dna Maior Petz 4, Uzina electrică 50, dl Sigmund Wiener 100, dl Twerasser Carol 30, dl Müller croitor 10, dl Kohn Enric 20, dl Dr. Dragu 100, dna Dr. Ionescu 50, dl Perlfaster Ignatie 5, dna Dobromirescu 10, dna Maier Ana 10, dna Fincz Toma 20, dl Fodor Ion 20, dna Szörényi 5, dșra Stoicevici Olga 50. *Total 903 Lei.* Comitetul exprimă și pe această cale sincerile sale mulțămiri pentru marimonioasele donațiuni.

Comitetul Muziceii militare.

CONCURSE.

Pentru îndeplinirea ambelor posturi de *învățători* la școala confesionala gr. ort. română din **Zorlențul-mare**, protopresbiteratul Lugojuului, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare, cu următoarele emolumente:

1. Salar 500 Lei, restul întregire dela stat.
2. Cvarțir în natură și grădină.
3. Scripturistica 50 Lei.
4. Conferințe și adunarea generală 50 Lei.
5. La înmormântări unde va fi poftit 2 Lei.

Învățătorii vor fi deobligați a purta cantoratul în și afară de biserică și a instrua tinerimea școlară în cântările bisericesti și funebrale și a purta socoțile bisericicii și ale cultului.

Recurenții au a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în sfânta biserică pentru a-și arăta desțoritarea în tipic și cântare. Petițiile provăzute cu documentele de lipsă au a le subșterne Prea On. Domn protopresbiter tractual în Logoju.

Zorlențul-mare din ședința comitetului parohial ținută la 8 August 1921. 1-3

Antoniou Atnagea

președ. com. par.

Antoniou Micșă

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Dr. George Popoviciu*, protopresbiter.

Pe baza ordinațiunii Venerabilului Consistoriu diecezan ddto 4 Iunie a. c. Nr. 2137 B. ex 1921 subscrisul comitet parohial escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Foaia diecezană pentru ocuparea postului de *paroh* I., în parohia de clasa I. din **Sân-Mihaiu**, protopresbiteratul Vêrșetului, județul Torontal.

Emolumentele sunt:

1. Una sesiune parohială, constătoare din 35 jug. 272 st. □
2. Stola și birul uzitat.

Concurenții au să dovedească, că sunt cvalificați pentru parohii de clasa I.

Se obsearvă, că dările după realitățile primite în uzufruct va avea să le supoarte însuși alegândul paroh și tot dânsul va avea să îngrijască și de locuință, nefiind casă parohială.

Recurenții cu cvalificație în regulă sunt poftiți a-și înainta petițiile de concurs, instruate conform „Regulamentului pentru parohii” Prea Onoratului Domn Protopresbiter Traian Oprea în Vêrșet și sunt poftiți a se prezenta cu prealabilă incuviințare a protopresbiterului în sfânta biserică, în vre-o Duminică, ori sărbătoare cel mult cu 8 zile înainte de alegere.

Sân-Mihaiu, din ședința comitetului parohial, ținută la 18/31 August 1921. 1-3

Cornellu Cure

preot, pres. com. par.

George Datcu

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea* protopresb.

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistoriu diecezan ddo 26 Iunie 1921 Nr. 2453 B 1921 se ascrie concurs pentru ocuparea parohiei gr. ort. române de clasa III-a din **Gorua**, protopresbiteratul Oravița-montană cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele sunt:

1. Sesiunea parohială constatatoare din 62 jugere pământ.
2. Stola, birul parohial și venitele uzitate.
3. Scripturistica 100 Lei.

4. În ceiace privește cvartirul, până la rezolvirea cauzei casei parohiale cu următorii rep. paroh Matei Popoviciu, are a se îngriji alesul preot de cvartir.

Parohul ales este purtătorul oficiului parohial.

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită recerșele instruate conform regulamentului pentru parohii și adresate comitetului parohial din Gorua Prea On. Oficiu protopresbiteral din Oravița-montană. Totodată sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sfânta biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie.

Gorua din ședința comitetului parohial ținută la 8/21 August 1921. 1--3

Filip Lepa

președ. com. par.

George Stefan

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Cornel Stefan* adm. protopresb.

Pentru ocuparea postului de *capelan* pe lângă parohul Simeon Luca din **Ilidia** — fiind parohia de clasa II-a pe baza decisului consistorial ddo 13 Aprilie 1921 Nr. 1289 B ex 1921 — se publică din nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare cu următoarele emolumente:

1. $\frac{1}{2}$ sesiune parohială.
2. $\frac{1}{2}$ din salariul anual de 175 Lei (350 cor.) ce se plătește din cassa bisericii (fondul preotesc) titulu bir și stolă preotească.

De cvartir are să se îngrijească alesul capelan.

Toate dările ce cad după partea sa de venit are să le supoarte alesul capelan.

Concurenții au a-se prezenta în vre o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică din Ilidia spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie cu prealabila incuviințare din partea protopresbiterului tractual.

Concursele pentru acest post instruate conform dispozițiunilor statutului org. și ale regulamentului pentru parohii, sunt a se adresa comitetului parohial și a se trimite Prea Onoratului Oficiu protopresbiteral al Bisericii-albe la Vêrșet.

În conțelegere cu preotul Simeon Luca.

Ilidia din ședința comitetului parohial ținută la 20 Iulie st. v. 1921. 1--3

Adam Rușmir

președ. com. par.

George Verca

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea* protopresb. adm.

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională ort. rom. din **Têrova**, se escrie concurs de nou cu termen de 30 de zile dela prima publicare pe lângă următoarele emolumente:

1. Salar fundamental dela comuna bisericească Lei: 500—

2. 8 metri de lemne aduse în natură sau plătite după curs, — plus ajutorul dela stat.

3. $5\frac{3}{4}$ jugere de pământ arător și fânaș.

4. Cortel liber cu grădină de 400□

5. Pentru participare la conferințe și adunări Lei 50

6. Dela înmormântări câte 2 și 3 Lei.

Învățătorul, care va fi ales, este îndatorat a cânta și a conduce cantoratul în biserică, a înființa cor din adulți, a purta agendele scripturistice ale comitetului și sinodului par. și a compune și decopia socoțile bis. și ale cultului.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a se prezenta în biserică în vr'o Duminecă sau sârbătoare, având a-și așterne petițiile oficiului protopresbiteral gr. ort. din Bocșa-montană.

Têrova din ședința ordinară a comitetului parohial ținută în 25 Iulie 1921. 1--3

Iuliu Bumbescu

preot, președinte

Moise Uzum m. p.

notar

În conțelegere cu mine: *Mihail Gașpar* protopresbiter.

Pe baza ordinațiunii Venerabilului Consistoriu diecezan ddo 30 Aprilie 1921 Nr. 1778 B. 1921 se escrie concurs pentru parohia a doua de clasa III din **Răchitova** protopresbiteratul Oravița, devenită vacantă prin moartea preotului Mitrofan Simu, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele sunt:

1. Una sesiune parohială din 30 jughere pământ arător.

2. Un plaț intravilan de 800□ stinjini.

3. Un plaț estravilan de 400□ stinjini.

4. Stola uzitată.

5. Casă parohială nu este, deci de locuință se va îngriji însuși alesul preot, afară de aceea a-și plăti darea după pământul ce-l folosește.

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită rugărilor instruate conform normelor din vigoare Prea Onoratului Oficiu protopresbiteral din Oravița.

Recurenții sunt poftiți a-se prezenta în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie cu prealabila incunoștințare a protopresbiteratului concerninte.

Răchitova din ședința comitetului parohial ținută la 18/31 Iulie 1921.

Adam Ciorei

președinte.

Constantin Simu

notariu.

În conțelegere cu mine: *Cornel Stefan* adm. protopresb.

Nr. 3318 B. ex 1821.

Acest concurs se publică cu adausul, că în senzul §-lui 29 al regulamentului pentru parohii și a decisului consistorial ddo 3 Martie și 12 Aprilie 1914 Nr. 3053, ridicat la valoare de concluz sinodal cu concluzul Nr. 33 ex 1914, credincioșii sunt îndatorați a presta și birul parohial, care constituie o parte legală a dotațiunii preoțești.

Caransebeș din ședința consistorială, ținută la 10/23 August 1921. 3--3

Pentru întregirea definitivă a posturilor de învățători la școlile confesionale ortodoxe române din **Botinești** și **Temerești**, protopresbiteratul Făgetului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele sunt:

I. Botinești

1. Salar în bani gata 300 Lei.
2. Pentru conferințe și adunarea generală 30 Lei.
3. Pentru scripturistică 10 Lei.
4. Pentru lemne învățătorului 26 Lei.
5. Dela înmormântări 1 Leu, cu liturgie 2 Lei.
6. Locuință liberă în edificiul școlii cu grădină.

II. Temerești

1. Salar bani gata 500 Lei
2. Pentru conferințe și adunarea generală 50 Lei.
3. Pentru scripturistică 50 Lei.
4. Dela înmormântări unde va fi poftit 5 Lei.
5. Locuință liberă în edificiul școlii cu grădină.

Întregirea de salar fundamental și gradațiuni sunt asigurate din partea statului.

Alesul învățător este îndatorat a purta cantoratul în și afară de sf. biserică, a instrua elevii și elevele de școală în toate cântările bisericești, a conduce corul sf. biserici, a purta scripturistica în comitetul și sinodul parohial și a compune socoțile bisericii și ale cultului.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au a-și așterne petițiunile instruite conform normelor din vigoare în termenul deschis la oficiul protopresbiteral în Făget.

Concurenții sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică a respectivei comune spre a-și arăta dexteritatea în cântare, dar nu în ziua alegerii.

Făget în 12 August a. 1921.

2—3

Comitetele parohiale.

În înțelegere cu mine: *Sebastian Olariu*, protopresbiter.

Pe baza ord. consistoriale dtto 4 Martie 1921 Nr. 5271/B se escrie concurs pentru întregirea definitivă a parohiei a II. vacantă, care parohie este de cl. III, din comuna **Șemlacul-Mare**, protop. Vârșetului, pe lângă următoarele condițiuni:

Emolumente:*

1. Folosița sesiunii parohiale constătătoare din 30 jug. pământ.
2. Stola și birul usitat: de fum 10 l. și de fiecare jug. pământ 1 l. grâu curat.
3. Sarcinile erariale și comunale, după pământul folosit, le poartă parohul.
4. În lipsă de casă parohială alesul se va îngriji singur de locuință.

Doritorii de a obține acest post sunt poftiți a-și trimite concurile P. On. Oficiu protopresbiteral al Vârșetului și a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în oratorie și rituale, dar cu prealabila învoire a P. O. Domn protopresbiter concernent.

Șemlacul-mare din șed. com. paroh. ținută la 10 Iulie 1921.

2—3

Teodor Popovici
prez. com. paroh.

Constantin Baia
not. com. paroh.

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea* protopresbiter.

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant din comuna **Bucoveț**, protopresb. Făgetului, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele:

1. Salar dela comuna bisericească 232 Lei; întregirea salarului fundamental este asigurată din partea statului.
2. Pentru lemnele învățătorului 40 Lei.
3. Pentru conferințe 20 Lei.
4. Pentru adunarea generală 20 Lei.
5. Pentru scripturistică 16 Lei.
6. 9 Hl. grâu și 9 Hl. cucuruz în natură.
7. Dela înmormântări cu liturgie 2 Lei, fără liturgie 1 Leu.
8. 2 jugere livadă, după cari alesul va avea să supoarte sarcinile publice.
9. Locuință în edificiul vechiu al școlii cu folosirea intravilanului de 1 juger catastral.

Alesul învățător se obligă a purta cantoratul în și afară de biserică și a se prezenta cu prealabila învoire a Prea On. Domn protopop în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică.

Bucoveț din șed. com. par. ținută în 11 Iulie 1921.

Alex. Popovici m. p.

Toma Dragoescu m. p.

președinte

2—3

notar

În conțelegere cu mine: *Sebastian Olariu*, protopop.

La Libraria Diecezană din Caransebeș

se pot comanda

Cărțile de Religieune

de Dr. PETRU BARBU

— aprobate de Venerab. Consistor diecezan —

și anume:

a) Pentru școlile primare:

Istorieare religioase-morale și momente din viața lui Isus Hristos	Lei 2'50
Istorieare biblice	Lei 3'—
Istorieare bisericești	Lei 1'—
Catehismul	Lei 3'—

b) Pentru școlile secundare, normale comerciale etc.:

Istoria Testamentului vechiu	Lei 5'—
Istoria Testamentului nou	Lei 5'—
Istoria bisericească	Lei 4'—
Învățătura bisericii creștine Partea I și II:	
Dogmele și morala bisericii	Lei 3'—
Partea III: Liturgica	Lei 3'—

Carte de rugăciuni și cântări bisericești, întocmită și tipărită întâia oară cu binecuvântarea fericitului episcop *Nicolae Popea* . Lei 5'—
Isus Hristos, viața mântuitorului lumii istorisită cu cuvintele sfintei scripturi . . . . . Lei 5'—

CONSPECTUL

cărilor de curs primar și rural ce se găsesc
în depozitul **Librăriei Diecezane:**

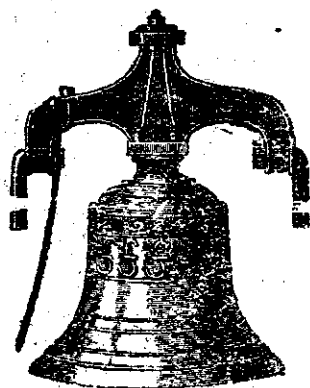
I. Abecedar St. Velovan și alții partea I.	Lei	2.25
" Gh. N. Costescu	" I. și II.	3.---
" Iuliu Vuia	ed. XIII.	4.---
Abecedarul meu de Juarez Movilă, p. I.	"	2.75
II. Cetire cl. II. urb. Gh. N. Costescu	"	9.00
" " III.	"	10.---
" " IV.	"	13.50
" " II.	Al. Brătescu-Voinești	7.50
" " III.	"	7.50
" " IV.	"	11.50
" diviz. II. (anul I. și II.)	"	8.50
" " III. (anul II.)	"	9.50
" cl. II.	G. D. Scraba	10.---
" " III.	"	7.50
" " IV.	"	13.50
" diviz. II. (anul I. și II.)	"	9.---
" " III. (anul II.)	"	10.75
" cl. II.	P. Dulfu	9.50
" " III.	"	7.50
" " IV.	"	---
" diviz. II. (anul I. și II.)	"	10.75
" " III. (anul II.)	"	9.90
III. Gramatica	III. Pătrășcanu	3.---
" " IV.	"	3.---
" " III.	Nicolaescu	4.30
" " IV.	"	4.30
" diviz. III. (anul I.)	"	2.---
" ~cl. III.	Gh. Tutoveanu	3.25
" " IV.	"	4.---
" " III.	P. Gârboviceanu	4.25
" " IV.	"	4.80
" " IV.	Gh. N. Costescu	2.---
IV. Aritmetica	I. P. Dulfu	---
" " II.	"	---

" " III.	"	---
" " IV.	"	---
" diviz. I.	"	2.---
" " II. (anul I. și II.)	"	---
" " III. (anul II.)	"	4.85
" cl. I.	Nicolaescu	3.25
" " II.	"	---
" " III.	"	2.25
" " IV.	"	2.85
" diviz. I.	"	1.75
" " II. (anul I. și II.)	"	3.50
" " III. (anul II.)	"	---
V. Geografia României	Nicolaescu	7.25
" " Continentelor	"	9.---
" " România și Țările locuite de Români de Mehedinți	"	4.50
" " Pământul	"	4.75
" " Geografia României	Fl. Dimitrescu	---
" " " Jud. Caraș-Severin.	Iuliu Vuia	2.50
VI. Istoria Naturală	D. Dogariu	4.---

În afară de aceste cărți se găsesc în depozitul Librăriei și alte cărți școlare sosind zilnic și neputându-se publica în conspect pe lângă acest mare asortiment de tot felul de cărți școlare ce apar în România mare, dispunem și de un bogat asortiment de revizite școlare en gros (în mare) en detail (în mic), ce vi le putem servi cu prețurile cele mai efitine ca: Caete în orice fel de liniatură și grosime cu prețul de 7 Lei sută de foi. Creioane de piatră (pentru tablă), creioane de scris Hardtmuth și alte renumite fabricate și calități. Tocuri (stiluri), penițe (pene), gume de șters, cretă, bureți pentru de șters tablă, plumiere, linii patrate și toate dimensiunile etichete cerneală sugativă ghiosdane ect.

Cu toată stima:

**Tipografia și Librăria Diecezană
CARANSEBEȘ.**

FIUL LUI ANTONIU NOVOTNY,
turnătorie de clopote
și fabrică de scaune de fer pentru clopote
TIMIȘOARA-FABRIC.

24-52.

Calculări de preț să trimit gratuit.